

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 22 april 1929 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om ersättning åt Knut Sigurd Bexelius för olycksfall under arbete vid ett av arbetslöshetskommissionen anordnat arbetsföretag.

I en inom andra kammaren väckt, till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisad motion nr 260 har herr *Lövgren* hemställt, att riksdagen på grund av vad i motionen anförts och med anledning av vad som innehölls i motionen tillhörande bilagor ville tillerkänna *Knut Sigurd Bexelius* i Nederkalix ersättning efter samma grunder, som gälla i motsvarande fall enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, och som om han direkt varit anställd hos statens arbetslöshetskommission.

Beträffande vad som anförts till stöd för förslaget i fråga får utskottet hänvisa till motionen med därvid fogade bilagor.

Av handlingar, som för utskottet varit tillgängliga, inhämtas, att *Knut Sigurd Bexelius'* fader, stenhuggaren *Emil Bexelius* i *Rolfs* av *Nederkalix'* socken inom *Norrbottnens* län, enligt åtagande i avgivet anbud på entreprenad verkställt arbete med uttagning och leverans av sten till pelare och landfästen för en såsom nödhjälpsarbete av statens arbetslöshetskommission anordnad brobyggnad över *Kalix älv*, att sonen *Knut Sigurd* jämte 7 andra personer deltagit i ett av fadern för ifrågavarande arbeten bildat arbetslag ävensom att *Knut Sigurd Bexelius* den 25 november 1927 drabbats av olycksfall i berörda arbete, varvid han ådragit sig vissa skador.

Sedan framställning hos riksförsäkringsanstalten gjorts om utbetalande av ersättning i anledning av nämnda olycksfall, meddelade riksförsäkringsanstalten efter verkställd utredning i ärendet genom beslut den 5 januari 1928, att anstalten med ledning av inkomna uppgifter rörande företaget beslutat, att delägarna i det av *Emil Bexelius*, *Knut Sigurd Bexelius* och 7 andra personer bildade arbetslaget vore att anse såsom självständiga företagare enligt lagen om olycksfall i arbete med avseende å arbetet i detta företag, på grund varav den skadade icke vore berättigad till ersättning enligt oförmälda lag i anledning av det honom övergångna olycksfallet.

Över anstaltens beslut anförde *Knut Sigurd Bexelius* hos försäkringsrådet besvär. Efter verkställd ytterligare utredning i målet meddelade rådet den 28 september 1928 utslag av innehåll att, enär *Knut Sigurd Bexelius* i avseende å det arbete, i vilket olycksfallet inträffat, icke vore att anse

såsom arbetare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, rådet icke funnit skäl göra ändring i det slut, vartill riks-försäkringsanstalten kommit.

På anhållan av utskottet har statskontoret anbefallts att, efter hörande av försäkringsrådet och riks-försäkringsanstalten, avgiva och till utskottet inkomma med utlåtande över ifrågavarande motion.

Riksförsäkringsanstalten har i sitt yttrande anfört, att flera liknande fall varit föremål för försäkringsrådets prövning samt att anstalten vid fattande av sitt beslut att avslå det hos anstalten på grund av nu ifrågavarande olycksfall framställda ersättningsanspråket följt försäkringsrådets utslag i nämnda fall.

Försäkringsrådets yttrande är av följande lydelse:

Enligt ett genom motionären till försäkringsrådet inkommet läkarintyg har Knut Sigurd Bexelius blivit blind å ena ögat (ögat eviscererat), och har synskärpan å andra ögat nedsatts till fingerräkning å 2 meter. Intyget innehåller icke några uppgifter om den skadades synförmåga före olycksfallet. En skada sådan som den i läkarintyget beskrivna torde få anses medföra förlust av arbetsförmågan eller i det närmaste förlust därav.

Tillgängliga uppgifter äro icke tillräckliga för att den ersättning, som skulle utgå, därest lagen om försäkring för olycksfall i arbete vore tillämplig, skulle kunna till beloppet angivas. Bland annat saknas uppgifter att lägga till grund för bestämmande av den skadades årliga förtjänst. Tillika må framhållas, att förändring i den skadades tillstånd icke torde vara utesluten.

Genom försäkringsrådets i motionen omförmälda beslut är fastställt, att ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen icke tillkommer Bexelius för den i motionen avsedda skadan. Då emellertid på grund av skadans beskaffenhet och under förutsättning, att Bexelius och hans föräldrar befinna sig i svaga ekonomiska omständigheter, billighetsskäl kunna anföras för att staten i annan ordning utgiver ersättning, får försäkringsrådet uttala, att rådet icke vill framställa erinran mot att ersättning av riksdagen beviljas Bexelius med belopp, som må befinnas skäligt.

Rådet vill emellertid nämna, att Bexelius kan vara berättigad till pension enligt lagen om allmän pensionsförsäkring.

På föranstaltande av statskontoret har länsstyrelsen i Norrbottens län låtit genom vederbörande landsfiskal verkställa polisutredning angående Knut Sigurd Bexelius' och dennes faders Emil Bexelius' ekonomiska förhållanden. Av därvid lämnade uppgifter, vilka av landsfiskalen kontrollerats i den mån så låtit sig göra, framgår i huvudsak följande:

Knut Sigurd Bexelius är född den 27 november 1905 och ogift. Efter olycksfallet har han ej kunnat utföra något egentligt arbete. Han har dock nu tillstånd av läkare att åtaga sig lättare arbeten men har hittills ej kunnat erhålla något sådant. Efter olycksfallet har han, med undantag av de tider, som han vistats å sjukhus för vård av den vid olycksfallet ådragna skadan, vistats i sitt föräldrahem i Rolfs inom Nederkalix socken. Då han ej äger personlig förmögenhet, har han härvid uteslutande varit hänvisad att leva på sin faders bekostnad. Han har icke under åren 1927 och 1928 åtnjutit beskattningsbar inkomst.

Fadern *Emil Bexelius* är född den 15 september 1876. I sitt äktenskap har han tolv barn, vilka samtliga leva och äro bosatta i föräldrahemmet. Av barnen äro sex minderåriga.

Sedan i mitten av mars månad 1928 hava Bexelius och tre av sönerna så gott som regelbundet haft arbete hos Kalix Träindustriaktiebolag å Karlsborg. Härvid hava de åtnjutit en inkomst för varje fjortonde dag, Bexelius i medeltal 96 kronor, två av sönerna 70 å 75 kronor samt den tredje sonen omkring 60 kronor. Sönerna hava i mån av inkomst bidragit till familjens underhåll.

Statskontoret har för egen del i ärendet anfört följande:

Av handlingarna i ärendet framgår, att Bexelius vid det tillfälle, då det i ärendet omförmälda olycksfallet inträffade, utförde arbete åt sin far, Emil Bexelius, vilken såsom självständig entreprenör åtagit sig leverans av sten till det av arbetslöshetskommissionen bedrivna arbetet med byggande av bro över Kalix älv. Knut Sigurd Bexelius kan därför icke sägas hava ådragit sig den honom genom olycksfallet påkomna skadan under arbete i statens tjänst. Vid sådant förhållande anser statskontoret tillräckliga skäl icke föreligga för att statsverket skulle påtaga sig något ekonomiskt ansvar till följd av sagda skada. Visserligen befinna sig både far och son Bexelius, enligt vad som framgår av den införskaffade utredningen, i svaga ekonomiska omständigheter, men statskontoret anser sig likväl med hänsyn till ovan anförda skäl och till de vittomfattande konsekvenser, som helt visst skulle föranledas av ett beslut i enlighet med motionärens hemställan, böra ansyrt bifall till densamma.

Av utredningen i ärendet torde framgå, att Bexelius vid det tillfälle, då han drabbades av ifrågavarande olycksfall, arbetat hos sin fader, vilken såsom självständig företagare åtagit sig vissa prestationer i och för omförmälda av arbetslöshetskommissionen bedrivna arbetsföretag, samt att Bexelius sålunda icke kan anses hava ådragit sig skada i statens tjänst. Vid sådant förhållande har utskottet, som delar de av statskontoret uttalade farhågorna beträffande konsekvenserna av ett beslut i den av motionären påyrkade riktningen, funnit sig icke kunna tillstyrka någon åtgärd i anledning av motionen. *Utskottet.*

Utskottet nödgas alltså hemställa,

att förevarande motion II: 260 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 april 1929.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar *C. E. Svensson, Lindgren, Abrahamsson,* Dalberg,* Bjurström,* P. A. Larsson, Berling** och *Bodin**;

från a n d r a kammaren: herrar *Winkler, Borggren, Bäcklund, Wikström, Svensson i Betingetorp, Carlsson i Solberga,* Höglund i Göteborg och Edberg**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.